

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของเรื่อง

ประเทศไทยเป็นประเทศกสิกรรมจำเป็นต้องใช้กระสอบและผลิตภัณฑ์จากปอ เป็นจำนวนมาก เพื่อบรรจุผลิตภัณฑ์ทางเกษตรต่าง ๆ ก่อน พ.ศ. 2495 กระสอบที่ใช้ ต้องสั่งมาจากประเทศอินเดีย การปลูกปอในประเทศมีมานานแล้วแต่ส่วนใหญ่เป็นกรปลูกจำนวนเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อนำมาทำเป็นเชือกไว้ใช้ในครัวเรือน พ.ศ. 2495 รัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นผู้ดำเนินการจัดสร้างโรงงานแห่งแรก ที่จังหวัดคนโทบุรี เพื่อเป็นตัวอย่างและเป็นแนวทางให้เอกชนลงทุนในกิจการอุตสาหกรรม ต่อมาได้มีองค์การของรัฐบาลและเอกชนสร้างเพิ่มเติมอีก จนถึงปัจจุบันมีจำนวน 14 โรงงาน ในระยะแรกที่ตั้งโรงงานผลิตภัณฑ์ผลิตได้มีตลาดอยู่ภายในประเทศทั้งสิ้น ต่อมาเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2508 กำลังการผลิตของโรงงานในประเทศได้ขยายตัวเพิ่มมากขึ้นในขณะที่การใช้กระสอบภายในประเทศได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้มีผลผลิตเกินความต้องการใช้ภายในประเทศ ดังนั้นนับจากปี 2509 เป็นต้นมาการผลิตกระสอบได้กลายเป็นอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกทั้ง ๆ ที่การขายต่างประเทศขายในราคาตลาดโลกซึ่งต่ำกว่าราคาขายภายในประเทศอยู่มาก เพราะต้องแข่งขันต่อสู้ราคากับประเทศอินเดีย และบังคลาเทศ ผู้ผลิตรายใหญ่ของโลก

ภาวะอุตสาหกรรมกระสอบไทยตั้งแต่เริ่มขยายกิจการมากขึ้นนี้ บางครั้งก็อยู่ในภาวะตกต่ำโดยมีผลขาดทุนอย่างมากจนกระทั่งทางโรงงานอยู่ไม่ได้ต้องเลิกกิจการไป แต่บางครั้งก็เฟื่องฟูให้ผลตอบแทนสูง จนทำให้มีผู้สนใจที่จะเข้ามาลงทุนเพิ่มอีกจำนวนมาก ดังนั้นเพื่อให้ทราบถึงต้นทุน สมรรถภาพในการดำเนินงาน สมรรถภาพในการหา

ถ้าไร สภาพเสี่ยง แนวโน้มของภาวะอุตสาหกรรมนี้ในอนาคต ตลอดจนปัญหาด้านการเงินต่าง ๆ จึงได้ทำการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของอุตสาหกรรมนี้ เพื่อเป็นประโยชน์แก่นักลงทุนที่สนใจและเป็นแนวทางที่จะตัดสินใจว่าควรลงทุนในอุตสาหกรรมนี้หรือไม่ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์

1. เพื่อศึกษาให้ทราบถึงโครงสร้างทั่ว ๆ ไปของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์กระสอบในประเทศไทย เช่น ประวัติการดำเนินงาน การผลิต ปริมาณการบริโภค การจำหน่าย
2. เพื่อวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของแต่ละบริษัทในอุตสาหกรรมนี้ โดยใช้เศรษฐกิจทางการเงินที่สำคัญ เช่น การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน การวิเคราะห์แนวโน้ม และการวิเคราะห์แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน เป็นต้น
3. เพื่อนำมาประเมินหาอัตราส่วนมาตรฐานของทั้งอุตสาหกรรมโดยส่วนรวมในช่วงปี
4. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาและตัดสินใจลงทุนของผู้สนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับฐานะการเงินความเสี่ยงภัยและความสามารถในการหากำไรของธุรกิจในอุตสาหกรรมนี้
5. ศึกษาถึงข้อบกพร่องตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินงานและศึกษาถึงบทบาทของรัฐบาลในด้านการควบคุม การช่วยเหลือและการสนับสนุนการดำเนินงานของอุตสาหกรรมนี้

ขอบเขตของการศึกษา

1. ในการวิเคราะห์รายละเอียดและข้อมูลต่าง ๆ ที่นำมาวิเคราะห์ได้รวบรวมจนถึงสิ้นปี 2522 โดยทำการศึกษาและเก็บข้อมูลของผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมกระสอบ เฉพาะที่จดทะเบียนบริษัทจำกัด และเนื่องจากอุตสาหกรรมกระสอบประกอบด้วยบริษัทผู้ผลิตที่สามารถนำมาวิเคราะห์ในช่วงปี 2519 - 2522 มีจำนวน 9 รายคือ

บริษัทโรงงานกระสอบสหชัยพืช จำกัด

บริษัทแหลมทองอุตสาหกรรม จำกัด

บริษัท ซี.พี. เท็กซ์ไทล์ จำกัด (เดิมชื่อบริษัทวนนท์ จำกัด)

บริษัทกระสอบสีข้าว จำกัด

บริษัทกระสอบอีสาน จำกัด

บริษัทกระสอบปากช่อง จำกัด

บริษัทจุฑาอินครัสตรี (1961) จำกัด (ปัจจุบันขายเครื่องจักรให้กับห้างหุ้นส่วน จำกัดอุตสาหกรรมกระสอบสุรินทร์)

บริษัทปทุมกระสอบจำกัด (เดิมชื่อบริษัทปทุมอุตสาหกรรม จำกัด)

บริษัทโรงงานผลิตภัณฑ์ปอชุมแพ จำกัด

2. ความสมบูรณ์และความถูกต้องของการวิเคราะห์ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของงบการเงินที่ธุรกิจแจ้งต่อทางราชการว่ามีความสมบูรณ์เพียงใด

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการศึกษา

1. ค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากกระทรวงพาณิชย์ รายงานค้าง ๆ ของสมาคมอุตสาหกรรมกระสอบไทย จากรายงานของบริษัทจำกัดกระสอบสยาม จำกัด จากเอกสารที่ได้พิมพ์เผยแพร่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมกระสอบ เช่น วารสารเศรษฐกิจ รายงานผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมไทย และรายงานผลการดำเนินงานของบริษัทกระสอบทุกบริษัท

2. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมนี้ จากการสัมภาษณ์ สอบถามประมวลข้อมูล และข้อคิดเห็นจากบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. เรียบเรียงและจัดหมวดหมู่ของรายการต่าง ๆ ในงบการเงินเท่าที่จำเป็นสำหรับการคำนวณอัตราส่วนต่าง ๆ

4. ทำการวิเคราะห์ทางการเงินและนำมาประเมินผล

5. สรุปปัญหาและข้อคิดเห็น

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบประวัติการดำเนินงาน การผลิต ปริมาณการบริโภค และการจำหน่าย
2. การวิเคราะห์ทางการเงินทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของแต่ละบริษัทในอุตสาหกรรมนี้
3. จากการวิเคราะห์ทางการเงินต่าง ๆ จะเป็นแนวทางในการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของแต่ละบริษัทในอุตสาหกรรมนี้
4. สามารถใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาและตัดสินใจของผู้สนใจที่ต้องการจะลงทุนในอุตสาหกรรมนี้
5. จากการศึกษาข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการดำเนินงานจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการแต่ละแห่งรวมทั้งรัฐบาลเพื่อหาทางควบคุมปรับปรุงช่วยเหลือ และให้การสนับสนุนต่ออุตสาหกรรมนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย